

(P-O4) HASTANEDE YATAN ALKOL BAĞIMLILARININ ÇOCUKLARINDA PSİKOLOJİK ÖZELLİKLER VE UMUTSUZLUK DÜZEYİNİN ÖLÇÜLMESİ

Gözde Hatiboğlu, Özkan Pektaş, Ayhan Kalyoncu, Hasan Mırsal, Mansur Beyazyürek

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri AD
Balıklı Rum Hastanesi Anatolia Klinikleri
gozdehatiboglu@yahoo.com

GİRİŞ VE AMAÇ: Dünyada yapılan çalışmalar anne ve babasının alkol bağımlılığı olan çocukların psikolojik özelliklerinin olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı hastanede yatarak tedavi gören ve alkol bağımlılığı tanısı almış hastaların çocuklarında psikolojikler ve umutsuzluk düzeyi ile sosyodemografik özellikler arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. **GEREÇ VE YÖNTEM:** Çalışma, DSM-IV tanı ölçütlerine göre alkol bağımlılığı tanısı almış ve Balıklı Rum Hastanesi Anatolia Kliniklerinde yatarak tedavi gören kişilerin çocuklarıyla yapılmıştır. Çalışmaya 13-19 yaşları arasında 30 çocuk alınmıştır. Sosyodemografik veri formunda cinsiyet, yaş, anne/babadan hangisinin alkol bağımlısı olduğu, ailede psikiyatrik tanı olup olmadığı ve çocuğun alkol kullanımının olup olmadığı sorularına yer verilmiştir. Çocuğun umutsuzluk düzeyi Beck Umutsuzluk Envanteri ile ölçülmüştür. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS for Windows 10.0 istatistik programında ve t-test işlemi yapılarak değerlendirilmiştir. Beck umutsuzluk envanteri sonuçları ile sosyodemografik veri formu bilgileri karşılaştırılarak aralarındaki ilişkiye bakılmıştır. **BULGULAR:** Çalışmaya 13 erkek, 17 kız çocuk alınmıştır(n=30). 17 kız çocuğun 4'ünün annesinde (%23,5), 13'ünün de babasında (%76,5) alkol bağımlılığı vardır. 13 erkek çocuğun 3'ünün annesinde(%23), 10'unun babasında(%77) alkol bağımlılığı vardır. Beck umutsuzluk envanteri sonucunda babası alkol bağımlısı olan 23 çocuğun umutsuzluk düzeyi ortalama 12 puandır. Annesi alkol bağımlısı olan 7 çocuğun umutsuzluk düzeyi ise ortalama 11 puandır. Çocuğun umutsuzluk düzeyi anne veya babanın alkol bağımlılığı ile ilişkilidir ($p<0,05$). Çocuğun alkol kullanımı cinsiyete ve yaş grubuna göre değişse de istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. ($p>0,05$) Psikiyatrik hastalık tanısı ile alkol bağımlılığı arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$). **TARTIŞMA:** Çalışma bulguları literatür taraması ile karşılaştırıldığında alkol bağımlılarının çocuklarında varolan psikolojik özelliklerle benzer sonuçlardır. Alkol bağımlılarının çocuklarında umutsuzluk düzeyi yüksektir. Beck Umutsuzluk Envanteri geçerlik güvenirlik çalışması sonuçlarına da bakıldığında normal popülasyona göre umutsuzluğun alkol bağımlılarının çocuklarında daha yüksek olduğunu görüyoruz. Çocuğun alkol kullanımı anne ve babanın bağımlı olmasından etkilenmiştir. Erkek çocuk kız çocuğa göre daha çok bağımlılık riski taşımaktadır. Ancak daha net yorum yapabilmek için bulgular farklı ölçeklerle desteklenmelidir. Çalışmanın 30 çocukla sınırlı olması alkol bağımlılarının çocuklarında varolan psikolojik özellikleri ortaya çıkarmak ve istatistiksel olarak anlamlı bir sonuca ulaşmak açısından yeterli değildir. Örneklem sayısı arttırıldığında ve farklı ölçeklere desteklendiğinde sonuçlar daha anlamlı olacaktır. Çalışma çocuk ruh sağlığına yönelik farklı çalışmalarla da desteklenmelidir. Alkol bağımlılığı tanısı almayan anne babanın çocukları ile de karşılaştırılması uygun olacaktır.

KAYNAKLAR

1. Brown, S. Treating Adult Children of Alcoholics; A Developmental Perspective. NY: John Wiley and sons,1988
2. Durak A. Beck Umutsuzluk Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Türk Psikoloji Dergisi. 1994;9:1-11
3. Furtado EF;Laucht M, Schmidt MH. Psychological Symtoms in Children of Alcoholic Fathers. Z Kinder Jugendpsychiatr Psychoter. 2002 Nov;30(4):241-50
4. Gotham, H.J. and Sher,K.J. Children of Alcoholics. In Kinney,J., ed. Clinical Manual of Substance Abuse: Second Edition. New York:1996
5. Hall. CW. , Webster RE. Traumatic Symptomatology Characteristics of Adult Children of Alcoholics. J Drug Educ. 2002;32(3): 1995-211